

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Ádám Erzsébet ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt I.rendű felperesnek (I.rendű felperes címe) és a dr. Hetényi Géza ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt II.rendű felperesnek (II.rendű felperes címe) a dr. Fülöp Péter ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes (alperes címe) ellen bizományosi szerződés megszűnésével esedékes pénztartozás megfizetése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 9.G.41.547/2007. számon megindított, és a Fővárosi Ítéltábla 2010. január 29-én 6.Pf.21.550/2009/4. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 40. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán a 2011. január 20. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felpereseknek egyenként 100.000 - 100.000 (Egyszázezer - Egyszázezer) forint + ÁFA felülvizsgálati perköltséget. Az alperes a felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

Az I. r. felperes 1995. május 25-én bizományosi szerződést kötött az alperessel a telephelyén lévő árukészlete bizományosi értékesítésére. A bizományi szerződés szerint az alperesnek az áru értékesítéséből származó bevétellel havonta kellett elszámolni. A szerződés határozott időre, egy évre szólt. A felperesi árukészlet átadása az I. r. felperes számítógépes készletnyilvántartása alapján történt. Az árujegyzék szerinti értékesítést az alperes az egy év határidő eltelte után is folytatta és az értékesített áruk ellenértékével havonta elszámolt a felperessel. Az alperes 1999. december 21-én felszólította az I. r. felperest, hogy a még meglévő, nem értékesített árukészletet és göngyöleget 1999. december 31-ig szállítsa el, mert ezt követően azokat őrizni sem hajlandó. Az alperes az árukat 2000. január 26-án hulladékként 75.000,- forintért eladta. Erről 2000. február 27-én tájékoztatta

az I. r. felperest és felhívta, hogy a 75.000,- forintról állítson ki számlát.

Az I. r. felperes keresetében 13.375.937,- forint és 1999. október 1-től járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A per során követelését a II. r. felperesre engedményezte.

A megismételt eljárásban hozott ítéletével az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy a II. r. felperesnek fizessen meg 8.334.380,- forintot és kamatait.

A megismételt eljárásban kiegészített könyvszakértői vélemény alapján az átadás-átvételnél használt árulista és az alperes havonkénti elszámolása egybevetésével állapította meg, hogy mely áruk voltak az alperes birtokában a bizományi szerződés megszűnésekor. A bíróság megítélése szerint az alperes nem bizonyította, hogy a megmaradt, hulladékként értékesített áruk értéktelenné váltak, ezért a bizományi szerződésnek megfelelően azok értékét az általános forgalmi adóval növelt nyilvántartási áron vette számításba. Az alperes birtokában maradt és általa hulladékként értékesített áru értékének megfelelő összegben marasztalta az alperest a Ptk. 513. § (2) bekezdése, 479. § (2) bekezdése alapján.

A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kismértékű helyesbítésével helybenhagyta.

Megállapította, hogy a számítógépen rögzített árulista igazolta, hogy az alperesnek bizományosi értékesítésre milyen árukészletet adott át a felperes. A könyvszakértői vélemény az elszámolással kapcsolatos bizonyítékokat számbavette, más bizonyítékok az elszámolásra nem voltak alkalmasak. A készlet számbavételére vonatkozó alperesi fellebbezési indokokat a másodfokú bíróság azért nem vette figyelembe, mert azokat az alperesnek az elsőfokú eljárásban kellett volna előterjeszteni. A kamatmérték tekintetében a másodfokú bíróság a Ptk. módosított 301. és 301/A. §-aira utalt.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével a felperes keresetének 75.000,- forintot meghaladó részében való elutasítását, a fennmaradó összeg vonatkozásában beszámítási kifogásának helytadó határozat hozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Alapvetően azt sérelmezte, hogy a bíróság a szakértői véleményt ítéltetése alapjául elfogadta annak ellenére, hogy a szakértő sem a készletmozgást (készletcsökkenést) sem az úgynevezett bruttó nyilvántartási árat nem tudta meghatározni. Mivel a szakértő a nettó beszerzési ár értékét 5.843.968,- forintban állapította meg (bruttó 7.304.960,- forint) a szakértői véleményből a bíróság által megítélt marasztalás összege nem következik.

Sérelmezte, hogy a figyelembevett nyilvántartási ár már ÁFA-val növelt bruttó ár volt, ezért erre ismételt az általános forgalmi adó összegét nem lehetett volna ráterhelni az ÁFA törvény 22. § (1) és (2) bekezdése alapján. Sérelmezte kamatfizetésre kötelezését, mivel a felperes a tartozásáról számlát nem állított ki. Végül 2005. január 10-i nyilatkozatára tekintettel bejelentette, hogy beszámítási kifogással kíván élni a felülvizsgálati eljárásban az 1996. május 24-től 2000. január 26-ig terjedő időszak tárolási díjának az érvényesítésével. Ez a követelés elévült ugyan, de a felperesi követelésbe beszámítható. Előadta végül, hogy pályáztatás hiányában az I. r. felperes érvénytelen szerződéssel engedményezte peresített követelését a II. r. felperesre. Az elsőfokú bíróság az alperes hivatkozása ellenére nem vizsgálta az engedményezés érvényességét, így a II. r. felperes perbeli legitimációját.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítására, illetőleg a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A szakértői véleményre vonatkozó felülvizsgálati indokokkal szemben előadták, hogy a szakértő megállapítása szerint az alperes által csatolt selejtezési jegyzőkönyv alkalmatlan volt a felperesi áruk azonosítására, illetőleg az áruk értéktelenné válásának az igazolására. A bizományi szerződés 9. pontja alapján a szakértő a hiányt a nettó beszerzési árral azonos nyilvántartási ár alapján állapította meg. Az elszámolás a felek között mindvégig ezen az áron történt, ami a lehetséges elszámolási módok között az alperesre a legkedvezőbb volt. A szakértő véleményének II. számú kiegészítésében a számítási hibákat korrigálva a leltárhiány összegét 6.667.504,- forintban határozta meg. Az alperes által hivatkozott további korrekciót pedig sem a szakértő, sem a bíróság nem fogadta el. Mindebből következően az alperes alaptalanul hivatkozott felülvizsgálati kérelmében marasztalásának megalapozatlanságára, különösen az ÁFA duplikált elszámolására. Az alperes alaptalanul sérelmezte kamatfizetésre kötelezését is, mivel e kötelezettsége a bizományosi szerződés megszűnése folytán elszámolási kötelezettsége elmulasztása miatt keletkezett. Felperesek vitatták, hogy az alperes a felülvizsgálati eljárásban beszámítási igénnyel élhet, egyben vitatták annak jogalapját és összegét is.

Az engedményezéssel kapcsolatban előadták, hogy az engedményezés pályázat alapján történt. Egyébként a Legfelsőbb Bíróság gyakorlata alapján az engedményezési szerződés érvénytelenségére az adós nem hivatkozhat.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem és a jogerős ítélettel elbírált tény- és jogkérdések keretei között a Pp. 275. § (2) bekezdése és 270. § (2) bekezdése alapján eljárva a

felülvizsgálati kérelem alábbi indokait nem találta érdemi elbírálásra alkalmasnak.

Az alperes a perben kamatfizetési kötelezettsége körében a számlaadás hiányára nem hivatkozott. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban a perben elő nem terjesztett és a bíróság által el nem bírált védekezésére mint jogszabálysértésre nem hivatkozhatott.

A Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban bizonyítási eljárást nem folytat le, a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló iratok alapján dönt. Ebből is következően a felülvizsgálati eljárásban új ténybeli-, és jogalapon beszámítási kifogás előterjesztésének nem volt helye.

Az alperes a szerződés megszűnése után birtokában maradt árukészlet értékelésével kapcsolatban - tárgyaláson előterjesztett előadása szerint - kifogásolta, hogy a szakértő a megállapított értéket nem korrigálta az értékcsökkenési leírás alkalmazásával. Ezt a sérelmezett jogszabálysértést a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 272. § (2) bekezdése és 273. § (5) bekezdése alapján nem vizsgálhatta. Mivel a törvényes határidőn belül előterjesztett felülvizsgálati kérelmet megváltoztatni nem lehet, a Legfelsőbb Bíróság a határidőn belül előterjesztett felülvizsgálati kérelem indokai alapján bírálhatta felül a jogerős ítéletet.

A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása körében a Legfelsőbb Bíróság a szakértői véleménnyel és az arra alapított ítéleti döntéssel kapcsolatos felülvizsgálati indokokat nem találta megalapozottnak.

A perben kirendelt igazságügyi könyvszakértői véleményt a szakértő a felek észrevételeinek megfelelően többször kiegészítette, pontosította. A felülvizsgálati ellenkérelem helyes indokainak megfelelően a szakértő - a bizományosi szerződés rendelkezésével összhangban - az árukészlet értékét nettó beszerzési áron számította. Az általános forgalmi adót nem tartalmazó értékre számolta el az általános forgalmi adó összegét. Az árukészlet értékének pontosítását követően a bíróság az aggálytalan szakértői véleményben (Pp. 182. § (3) bekezdés) meghatározott értéket fogadta el ítélezése alapjául.

Maga a szakértő utalt a felek által rendelkezésére bocsátott számviteli-könyvelési anyag hiányosságaira. Ennek ellenére a szakértői vizsgálat és számítások eredményeként az árukészlet értékére határozott és egyértelmű véleményt tudott nyilvánítani.

A felperesek helytállóan hivatkoztak felülvizsgálati ellenkérelmükben arra is, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott a közöttük létrejött engedményezési szerződés érvénytelenségére. Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint (EBH. 2003/868.) az esetleges érvénytelenség az adós fizetési kötelezettségét nem befolyásolja.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott részében a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán kötelezte az alperest a felperesek jogi képviseleti díjának megfelelő felülvizsgálati perköltség megfizetésére és saját perköltsége viselésére.

Budapest, 2011. január 20.

dr. Kiss Mária a tanács elnöke, előadó bíró s.k., dr. Benkő Csilla bíró s.k., dr. Lőrincz Györgyné bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző